

B i j l a g e 3 :

A r c h e o l o g i s c h o n d e r z o e k

Oudehaske, Julianastraat 3
(Gemeente Skarsterland, Fr.)

Een Inventariserend
Archeologisch Veldonderzoek
Steekproefrapport 2013-02/02Z

*Oudehaske, Julianastraat 3
(Gemeente Skarsterland, Fr.)
Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek*

Een onderzoek in opdracht van
BügelHajema Adviseurs bv

Steekproefrapport 2013-02/02Z definitieve versie
ISSN 1871-269X
auteur: drs. J.M.G. Bongers (fysisch geograaf)
autorisatie: dr. J. Jelsma (senior archeoloog)

De Steekproef bv werkt volgens de Kwaliteitsnorm
Nederlandse Archeologie 3.2

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door de
Steekproef bv, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, Zuidhorn, 25 februari 2013

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder
bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele schade
voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of
het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3, 9801 TG Zuidhorn &
Laan van Chartroise 174, 3552 EZ Utrecht

<i>telefoon</i>	050 - 5779784
<i>fax</i>	050 - 5779786
<i>internet</i>	www.desteekproef.nl
<i>e-mail</i>	info@desteekproef.nl
<i>kvk</i>	02067214

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding.....	1
1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.2 LS01).....	1
1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.2 LS02).....	2
2. Bureauonderzoek.....	4
2.1 Bronnen.....	4
2.2 Fysische geografie (KNA 3.2 LS04).....	4
2.3 Archeologie (KNA 3.2 LS04).....	5
2.4 Historische geografie (KNA 3.2 LS03).....	6
2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.2 LS05).....	8
3. Veldonderzoek.....	9
3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.2 VS01).....	9
3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.2 VS02, VS03).....	10
4. Conclusies en advies.....	13

Gebruikte bronnen

- Appendix:
- Archeologische periodes
 - Leidingenkaart
 - Nieuwe situatie Kulturhûs Oudehaske
 - Archeologische kaart
 - Boorstaten
 - Laagbeschrijvingen boringen volgens Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

Samenvatting

In verband met de geplande bouw van een multifunctioneel centrum is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Julianastraat 3 te Oudehaske, gemeente Skarsterland, provincie Fryslân. Voor de bouw zijn graafwerkzaamheden nodig die eventueel aanwezige archeologische resten kunnen aantasten. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden.

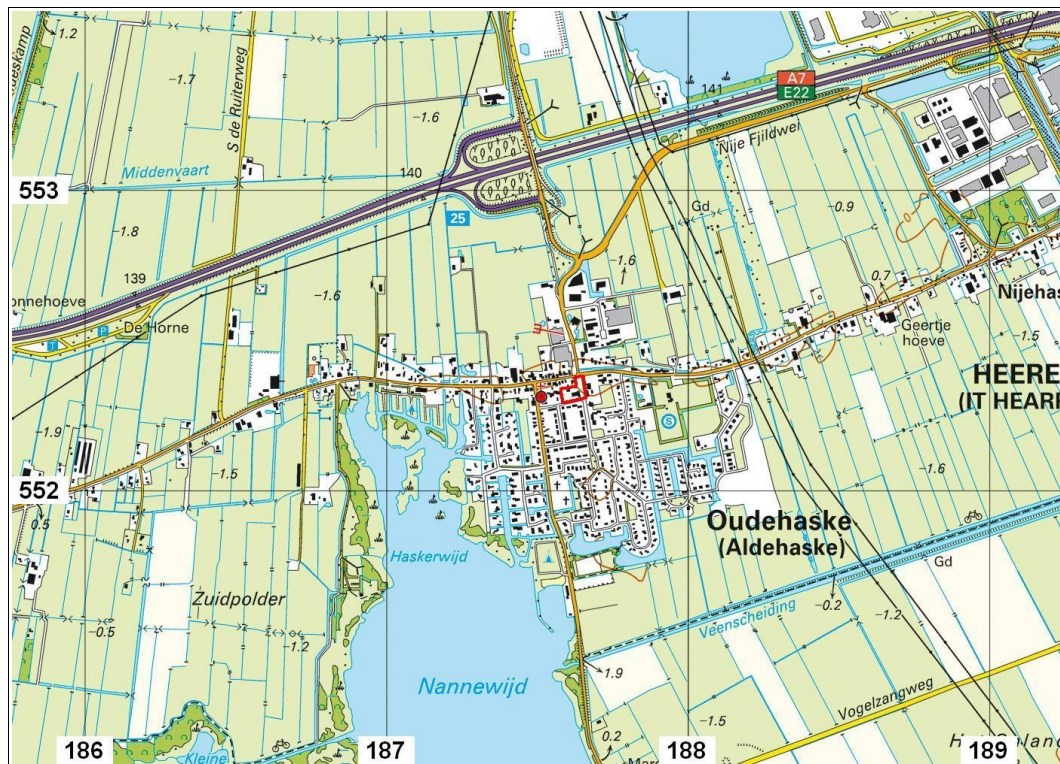
Het onderzoek bestaat uit een bureau- en een veldonderzoek verkennende en karterende fase. Bij het bureauonderzoek zijn bronnen geraadpleegd op het gebied van fysische geografie, archeologie en historische geografie. Bij het veldonderzoek zijn twaalf boringen geplaatst om de gaafheid van de bodem te bepalen.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat Oudehaske een dijkdorp is van waaruit het aangrenzende veengebied werd ontgonnen. Het veen is ontstaan vanaf het neolithicum. De dichtstbij gemelde archeologische waarde is van bewerkt vuursteen uit de steentijd op anderhalve kilometer afstand. Voorafgaand aan de tegenwoordige bebouwing heeft het plangebied eerdere bebouwing gehad. Het lijkt erop dat het plangebied tijdens de steentijd geen aantrekkelijke vestigingsplek is geweest voor de mens. Wel zijn er drie scherven middeleeuws aardewerk opgeboord. Mogelijk zijn ze afkomstig van bewoning in het plangebied zelf en zijn hiermee geassocieerd nog grondsporen bewaard gebleven zoals van funderingen of waterputten. Het advies luidt om geen bodemingrepen te ondernemen die dieper reiken dan driekwart meter beneden maaiveld.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.2 LS01)

In opdracht van BügelHajema Adviseurs bv, vertegenwoordigd door de heer M. Mosterman, is een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd aan de Julianastraat 3 te Oudehaske (Aldehaske), gemeente Skarsterland (Skasterlân), provincie Fryslân. De aanleiding voor het onderzoek is de nieuwbouw van een multifunctioneel centrum (kulturhûs, zie Appendix Nieuwe Situatie) met een parkeerplaats. Onder de nieuwbouw zal geen kelder komen. Voor de aanleg van de funderingen zijn graafwerkzaamheden nodig tot circa één meter beneden maaiveld. Deze bodemingrepen kunnen eventueel aanwezige archeologische resten aantasten. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen wat de kans is op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Figuur 1: Oudehaske, Julianastraat 3 op een uitsnede van de topografische kaart 1:25.000. Het plangebied is rood omlijnd.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek. Bij het bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied gemaakt aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie. Tijdens het veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Daartoe is bepaald wat de opbouw en gaafheid van de bodem zijn (verkenkende fase) en is gezocht naar archeologische indicatoren (karterende fase).

1.2 Locatiebeschrijving (KNA 3.2 LS02)

Oudehaske ligt tussen Joure en Heerenveen. Het plangebied aan de Julianastraat grenst noordelijk aan de oude provinciale weg (Jousterweg) die beide plaatsen verbindt (zie Figuur 1). Zuidelijk grenst het plangebied aan de Julianastraat. Tijdens het onderzoek stonden op het terrein een gymlokaal (de Mient) en een voormalig bijgebouw van de school (zie Figuur 2). In de laatste stonden tijdens het onderzoek fitness-toestellen. Eerder is het in gebruik geweest als peuterspeelzaal. Door het terrein liggen leidingen van elektriciteit, datatransport, gas en riolering (zie Appendix Leidingenkaart).

Figuur 2a: Oudehaske, Julianastraat 3: Het plangebied gezien in oostelijke richting.

Figuur 2b: Oudehaske, Julianastraat 3: Het plangebied gezien in zuidelijke richting.

Tabel 1: Oudehaske, Julianastraat 3: administratieve gegevens

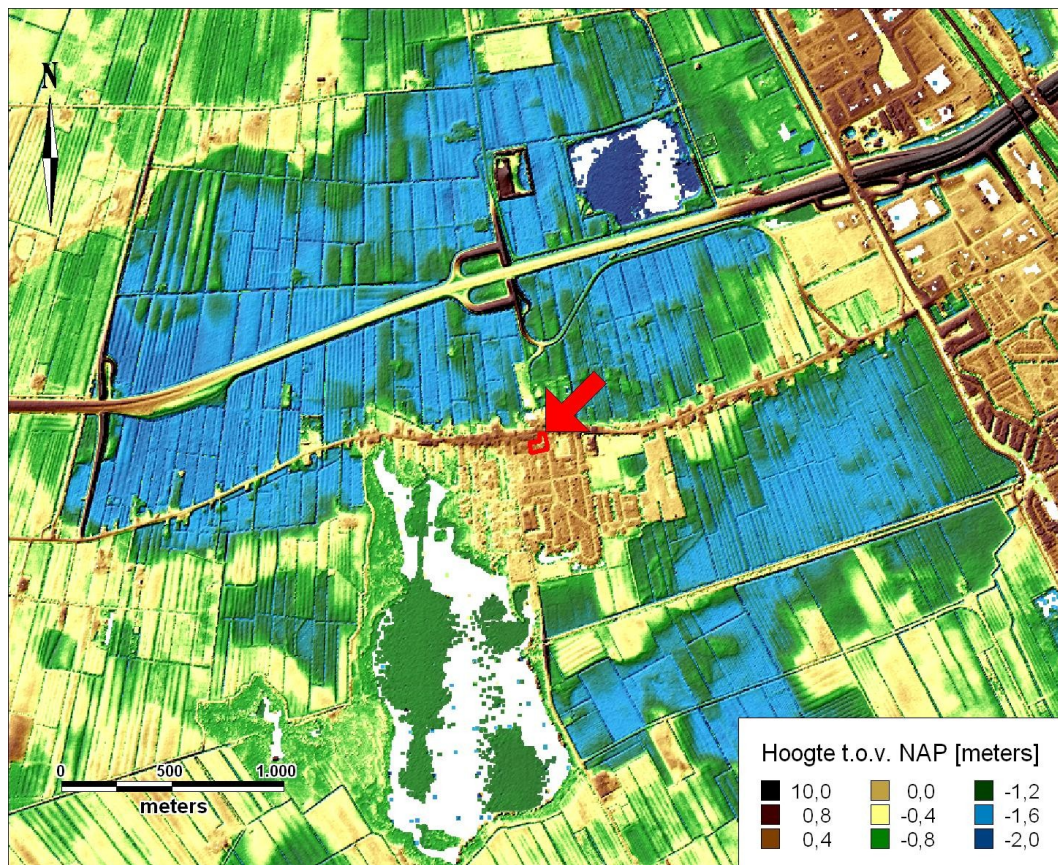
provincie:	Fryslân
gemeente:	Skarsterland (Skarsterlân)
plaats:	Oudehaske (Aldehaske)
toponiem:	Julianastraat 3
bevoegd gezag:	gemeente Skarsterland
opdrachtgever:	BügelHajema Adviseurs bv
oppervlakte:	0,4 hectare
hoogte:	0 meter + NAP
grenscoördinaten:	noord: 187,649 / 552,382 west: 187,578 / 552,338 oost: 187,661 / 552,310 zuid: 187,585 / 552,293
kaartblad:	11C
onderzoeksmeldingsnr:	55580
uitvoeringsperiode:	februari 2013
onderzoeksdiepte:	120 centimeter
fase onderzoek:	bureauonderzoek en veldonderzoek verkennde en karterende fase
status rapport:	definitief
beheer documentatie:	De Steekproef bv, Provincie Fryslân, E-depot RCE en Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis

2. Bureauonderzoek

2.1 Bronnen

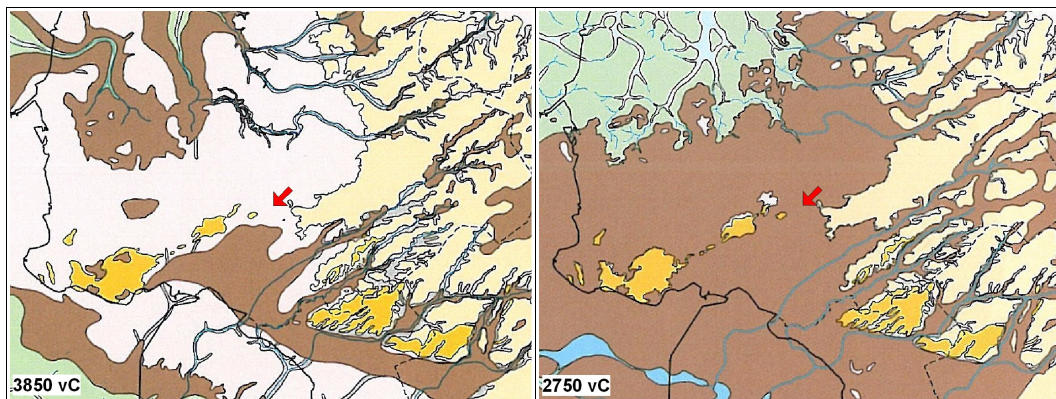
De gebruikte bronnen voor dit onderzoek zijn opgenomen aan het einde van dit rapport. Voor de paragraaf over archeologie is ARCHIS geraadpleegd. Dit is het archeologisch registratie- en informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze dienst is toegankelijk voor organisaties die werkzaam zijn in de archeologie. Het bevat een GIS-systeem waarmee de archeologische kaart uit de appendix is gemaakt en waarin ook aardkundige kaarten geraadpleegd kunnen worden. Voor de paragraaf over de historische geografie is onder meer gebruik gemaakt van watwaswaar.nl. Hierop zijn historische kaarten in te zien.

2.2 Fysische geografie (KNA 3.2 LS04)

Figuur 3: Oudehaske, Julianastraat 3: Hoogtekaart gemaakt met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland. Het plangebied is rood omlijnd.

Oudehaske ligt op de noordelijke flank van een glaciële rug. De maaiveldhoogte in het plangebied ligt ongeveer op NAP (zie Figuur 3). Volgens de bodemkaart ligt binnen 120 centimeter beneden maaiveld zand met een humuspodzol. Tijdens het neolithicum verdronk de rug geleidelijk in een oprukkend veenmoeras. Volgens *De Atlas van Nederland in het Holoceen* gebeurde dit tussen 3850 en 2750 vC (neolithicum, zie Figuur 4).

Figuur 4: Oudehaske, Julianastraat 3: uitsnede van de paleogeografische reconstructies van 3850 en 2750 vC uit *De Atlas van Nederland in het Holoceen*. Het plangebied ligt bij de rode pijl. De betekenis van de kleuren: lichtroze = dekzandgebied beneden NAP, lichtgeel = dekzandgebied boven NAP, bruin = veengebied.

Op de geomorfologische kaart is het plangebied niet gekarteerd in verband met de ligging in de bebouwde kom. De kaart geeft zuidelijk van het plangebied een dekzandvlakte weer (2M14) en noordelijk een ontgonnen veenvlakte (2M46). Op de bodemkaart is het plangebied gekarteerd als madeveengrond (aVp). Wel is de bodem ter plaatse van het dorp vergraven. De gemiddeld hoogste grondwaterstand ligt nabij het maaiveld, de gemiddeld laagste stand bedraagt 50 tot 80 centimeter beneden maaiveld (grondwatertrap II).

2.3 Archeologie (KNA 3.2 LS04)

Tabel 2: Archeologische waarden in de omgeving van Oudehaske, Julianastraat 3. Voor de ligging zie Appendix Archeologische Kaart. Voor periodes zie Appendix Archeologische Periodes.

CMA / CAA	RD-coördinaten	Datering	Omschrijving
waarnemingen			
405215	187,561 / 553,896	onbekend neolithicum	3 stukken bewerkt vuursteen 4 stukken aardewerk
405217	187,561 / 553,896	onbekend	7 stukken bewerkt vuursteen

Uit het plangebied en binnen een kilometer rondom zijn geen archeologische waarden geregistreerd (zie Appendix Archeologische Kaart). De dichtstbijzijnde waarde ligt op anderhalve kilometer noordelijk van het plangebied waar bij eerder archeologisch onderzoek stukken bewerkt vuursteen zijn gevonden (zie Tabel 2).

2.4 Historische geografie (KNA 3.2 LS03)

Volgens Prisma's woordenboek van Nederlandse plaatsnamen wordt Oudehaske al genoemd in bronnen uit 1338 als 'Hasca' en uit 1451 als 'Aelde Hascha'. Oudehaske is een dijkdorp van waaruit het aangrenzende veengebied is ontgonnen. Later werd in deze veengebieden turf gewonnen waardoor plassen ontstonden. Op de kadastrale kaart van 1832 zijn in de nabije omgeving van het plangebied nog enkele langgerekte plassen zichtbaar (zie Figuur 5). Op de hoogtekartaat is de ligging van twee voormalige grotere plassen herkenbaar ten noorden en ten oosten van Oudehaske (zie Figuur 3 blauwe kleuren). Ze werden drooggemaakt in respectievelijk het vierde en het derde kwart van de 19^e eeuw (bron: toelichting bodemkaart).

Figuur 5: Oudehaske, Julianastraat 3 op een interpretatie van de kadastrale kaart van 1832. Het plangebied is rood omlijnd. Er staat een groot gebouw, waarschijnlijk een school met aan de straatzijde ervan een park en westelijk ervan grasland.

Op de kadasterkaart van 1832 wordt in het noordelijke deel van het plangebied een gebouw weergegeven (zie Figuur 5). Op kaarten tot en met 1953 blijft dit gebouw aanwezig (zie Figuur 6). Kaarten uit 1908 en 1930 (niet afgebeeld) vermelden dat het om een school gaat. Tijdens de jaren '50 van de 20^e eeuw lijkt de school te zijn gesloopt (zie Figuur 6). Later verschijnen de tegenwoordige gebouwen van de nieuwe school waaronder het gymlokaal.

Figuur 6: Oudehaske, Julianastraat 3: uitsnedes van topografische kaarten uit 1953, 1959, 1970 en 1982. Het plangebied is rood omljnd. In 1953 wordt nog een gebouw weergegeven op ongeveer dezelfde plek als in 1832. In 1959 is er geen enkele bebouwing meer. In 1970 is er nieuwbouw van de school in het westelijke deel en in 1982 is ook de gymzaal aanwezig. In tussentijd verschijnt zuidelijk van het plangebied een nieuwbouwwijk. Bron: www.watwaswaar.nl

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.2 LS05)

Op de Friese Archeologische MonumentenKaart Extra (FAMKE) valt het plangebied voor de periode steentijd - bronstijd onder 'karterend 1' en voor de periode ijzertijd - middeleeuwen onder 'karterend 3'. Voor de eerste adviseert de provincie een booronderzoek van tenminste twaalf boringen per plangebied, voor de tweede worden geen booraantallen vermeld.

Oudehaske is een middeleeuws dijkdorp van waaruit de aangrenzende veengebieden werden ontgonnen. Het ligt op de noordelijke flank van een glaciële rug. Tijdens het neolithicum raakte het gebied overwoekerd door veenmoeras. Binnen een kilometer omtrek zijn geen archeologische waarden geregistreerd.

Het plangebied kent twee potentiële archeologische niveaus. Het onderste is de top van het pleistocene zand. Hierop kunnen resten van menselijke bewoning liggen van voor de veenbedekking, dus uit de steentijd. Volgens de bodemkaart ligt dit niveau binnen 120 centimeter beneden maaiveld. Op het zand kunnen onder meer vuursteen en houtskool gevonden worden. Het tweede potentiële niveau is de top van het veen. Hierin kunnen resten aanwezig zijn uit de tijd van de middeleeuwse veenontginningen. Hiervan kan een afvallaag/cultuurlaag aanwezig zijn met onder meer scherven aardewerk, baksteen, gebakken klei, verbrand bot en dergelijke.

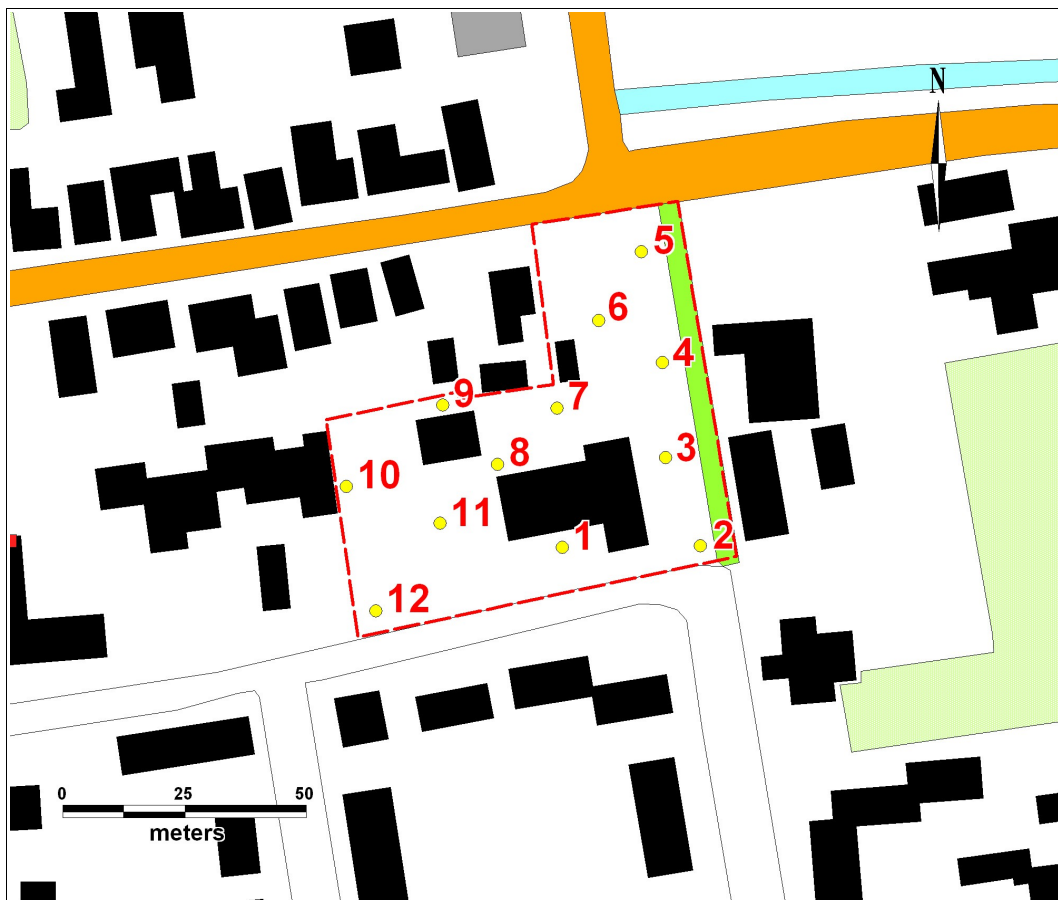
Tabel 3: Oudehaske, Julianastraat 3: specificatie archeologische verwachting.

datering:	steentijd	late middeleeuwen
complex:	kamp	nederzetting
omvang:	onbekend	onbekend
diepteligging:	onder het veen en onder opgebrachte grond	boven in het veen
locatie:	op zandkoppen	hele terrein
prospectiekenmerken:	vuursteen, houtskool	afvallaag, aardewerk, puin
mogelijke verstoringen:	verspoeling in veenmoeras	tegenwoordige en voormalige bebouwing met leidingen en dergelijke

3. Veldonderzoek

3.1 Aanpak veldonderzoek (KNA 3.2 VS01)

Tijdens het veldonderzoek zijn de verkennende en de karterende fase gecombineerd uitgevoerd. Dat betekent dat zowel de bodemopbouw als de gaafheid bepaald zijn en is gezocht naar archeologische indicatoren. Het veldonderzoek is uitgevoerd op 12 februari 2013. Er zijn twaalf boringen verricht (zie Figuur 6). De boringen zijn zo gelijk mogelijk verspreid over het terrein, rekening houdend met de bebouwing en de leidingen. De gemiddelde boordichtheid bedraagt dertig boringen per hectare.

Figuur 7: Oudehaske, Julianastraat 3: boorpuntenkaart. Het plangebied is rood omlijnd. De genummerde punten zijn de lokaties van de twaalf boringen.

De boringen zijn tot in het intacte veen gedaan met een edelmanboor van zeven centimeter doorsnede. Vanaf deze diepte zijn negen boringen doorgezet tot in het pleistocene zand met behulp van een guts van twee centimeter doorsnede. De opgeboorde monsters zijn onderzocht door ze laagsgewijs af te snijden in de boorkop en de guts. De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. De resultaten van de boringen staan in de Appendix in de vorm van boorstaten en laagbeschrijvingen. Van de boringen zijn de RD-coördinaten bepaald met behulp van GPS. De hoogtes van de boringen zijn bepaald met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Er is geen veldkartering uitgevoerd omdat een laag opgebrachte grond aanwezig was.

3.2 Resultaten veldonderzoek (KNA 3.2 VS02, VS03)

pleistoceen zand

In de ondergrond van plangebied Julianastraat 3 ligt pleistoceen zand. Het zand is algemeen matig lemig en licht grindig. Dit zijn kenmerken van zogenaamd oud dekzand dat is afgezet door de wind tijdens de koudste fase van de laatste ijstijd (pleniglaciaal). De top ervan ligt het hoogst bij boring 10 in het westen op -1,4 meter NAP (1,7 meter beneden maaiveld). Bij de overige boringen ligt het zand enkele decimeters dieper. Bij boring 10 is een restant van een podzolbodem aanwezig in de vorm van een uitspoelingshorizont (AE) en een inspoelingshorizont (B). Bij de overige boringen zijn geen aanwijzingen gevonden voor bodemvorming en zeker niet voor podzolering. Dat betekent dat het gebied relatief laag lag en doorgaans vochtige condities heeft gekend. Daardoor lijkt het plangebied tijdens de steentijd geen geschikte vestigingsplek te zijn geweest voor de mens. Alleen langs de westgrens van het plangebied lijkt een zandkop te liggen. Echter bij boring 10 is de bodem geroerd tot in het pleistocene zand, waardoor het loopvlak uit de steentijd daar verloren is.

veen

Op het zand ligt een laag veen die is gevormd toen het gebied was vernat en veranderd in een moeras. De maximaal vastgestelde dikte van het veen bedraagt 0,95 meter (boring 3). De onderste twee decimeters veen is matig veraard en grijsbruin. Daarboven ligt zwak veraard, bruin veen. De bovenste decimeters veen zijn sterk zandig, homogeen en bevatten vele spikkels houtskool en baksteen. Het lijkt een oude bewoningslaag te zijn (zie Appendix Boorstaten). Deze is alleen bewaard gebleven bij boringen 1 tot en met 7, dus in de oostelijke helft van het plangebied.

opgebrachte grond

Tenslotte ligt tot aan het maaiveld opgebrachte grond. In de oostelijke helft heeft deze een dikte van circa 0,75 meter en bestaat deze uit sterk humeus

zand met enkele brokken geel zand en baksteenresten. De opgebrachte grond ligt daar op de oude bewoningslaag. Beide lagen lijken op elkaar, waardoor ze lastig van elkaar zijn te onderscheiden. In de westelijke helft bij boringen 8 tot en met 12 is de laag opgebrachte grond circa een halve meter dikker. Bij boringen 10 en 11 bestaat de bovenste anderhalve meter uit aangevoerd vulzand.

archeologie

In de oude bewoningslaag bovenin het veen zijn scherven roodbakkend, dubbel geglazuurd aardewerk gevonden die dateren uit de nieuwe tijd (zie Tabel 4 en Figuur 8). Ze vormen een aanwijzing voor bewoning in het plangebied voorafgaand aan de ophoging. De ophoging dateert waarschijnlijk uit de tijd dat de school en de gymzaal gebouwd zijn, dus omstreeks de jaren '70 van de 20^e eeuw (zie Figuur 6).

Bij boring 9 zijn drie scherven middeleeuws aardewerk gevonden. Ze komen onder uit een laag die geïnterpreteerd is als zijnde opgebracht. Op basis daarvan lijken deze vondsten van elders aangevoerd. Echter gezien de herkomst onder uit de laag is het ook mogelijk dat de scherven afkomstig zijn van bewoning uit het gebied zelf. Als het gebied tijdens de middeleeuwen bewoond geweest is, dan kunnen in de bodem sporen zitten van bijvoorbeeld funderingen of waterputten. Deze zullen respectievelijk reiken tot aan en in het pleistocene zand. Ze kunnen informatie bevatten over de middeleeuwse bewoning in Oudehaske.

Tabel 4: Oudehaske, Julianastraat 3: vondstabel. De vondsten worden gedeponereerd bij het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis.

nr.	herkomst	betreft	datering
1	boring 3, 118 cm 187,649 / 552,330	scherf roodbakkend met koperoxideglazuur	nieuwe tijd
2	boring 6, 100 cm 187,637 / 552,354	2 scherven roodbakkend dubbelzijdig geglazuurd en een pijpensteel	nieuwe tijd
3	boring 7, 100 cm 187,628 / 552,338	1 scherf roodbakkend dubbelzijdig geglazuurd	nieuwe tijd
4	boring 9, 110 cm 187,601 / 552,339	3 scherven kogelpotaardewerk	middeleeuwen
		1 pijpensteel	nieuwe tijd

Figuur 8: Oudehaske, Julianastraat 3: vondsten. Voor beschrijving van de vondsten, zie Tabel 4.

4. Conclusies en advies

belangrijkste resultaten

Oudehaske ligt op de noordelijke flank van een glaciële rug. Deze verdronk in een veenmoeras tijdens het neolithicum. De dichtstbij gemelde archeologische waarde betreft enkele stukken bewerkt vuursteen op anderhalve kilometer afstand. Voorafgaand aan de tegenwoordige bebouwing is op het terrein eerder bebouwing geweest.

Het pleistocene zand heeft algemeen vochtige condities gekend. Op het zand ligt een veenlaag. In de oostelijke helft is hier bovenin een bewoningslaag aanwezig onder circa driekwart meter later opgebrachte grond. Er zijn drie scherven middeleeuws aardewerk opgeboord.

archeologisch verwachtingsmodel

Het archeologisch verwachtingsmodel zoals geformuleerd in Paragraaf 2.5 kan worden aangepast voor de periode steentijd. Gezien de algemeen vochtige omstandigheden die het plangebied toen kende, lijkt het in deze tijd geen geschikte vestigingsplek te zijn geweest voor de mens.

Het verwachtingsmodel blijft staan voor de periode middeleeuwen. De gevonden scherven aardewerk zijn een mogelijke aanwijzing voor bewoning tijdens deze periode. Hiervan kunnen sporen bewaard gebleven zijn zoals van funderingen of waterputten.

advies

Aangezien in het plangebied aan de Julianastraat 3 mogelijk sporen aanwezig zijn van middeleeuwse bewoning, adviseren wij om geen bodemingrepen te ondernemen die dieper reiken dan driekwart meter beneden het huidige maaiveld dat rond NAP ligt. Op delen waar ingrepen tot één meter nodig zijn, adviseren wij het terrein voorgeand aan graafwerk enkele decimeters op te hogen. Waar nog diepere graafwerkzaamheden nodig zijn, adviseren wij nader archeologisch onderzoek door middel van proefsleuven. Een dergelijk onderzoek dient te worden uitgevoerd door een daartoe gecertificeerd bureau volgens een vooraf door de bevoegde overheid opgesteld Programma van Eisen (PvE). Voor alle bodemingrepen geldt dat als archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, dat hiervan direct melding dient te worden gemaakt conform de Monumentenwet 1988, artikel 53. Wij adviseren dit te doen bij de gemeente Skarsterland en bij de provinciaal archeoloog de heer G. de Langen 058-2925487.

Gebruikte bronnen

AHN-Viewer. www.AHN.nl. Actueel Hoogtebestand Nederland. Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geoinformatie en ICT.

Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode. Archeologie Leidraad 3. J.H.A. Bosch, 7 maart 2005.

Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en Bewoning vanaf de Laatste IJstijd tot nu. P.C. Vos, J. Bazelmans, H.J.T. Weerts en M.J. van der Meulen. Amsterdam 2011.

Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Blad 11 West, Heerenveen. Stichting voor Bodemkartering. Wageningen, 1976.

Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) [ARCHIS].

Friese Archeologische MonumentenKaart Extra (FAMKE). www.fryslan.nl/famke

Grote Historische Atlas van Nederland 1:50.000. 2 Noord Nederland 1851-1855. Wolters Noordhoff Atlasproducties, 1990

www.hisgis.nl *Historisch Geografisch Informatiesysteem.* Fryske Akademy

Huguenin, de Atlas van. Militair-topografische kaarten van Noord-Nederland, 1819-1829. H.J. Versfelt en M. Schroor. Heveskes Uitgevers. Groningen/Veendam, 2005.

Kadata via www.kadaster.nl

Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 3.2. www.SIKB.nl. Centraal College van Deskundigen Archeologie, mei 2010.

Prisma's woordenboek Nederlandse Plaatsnamen. De Herkomst en Betekenis van onze Plaatsnamen. G. van Berkel en K. Samplonius. Uitgeverij Het Spectrum bv, 1995.

Www.WatWasWaar.nl

Appendix

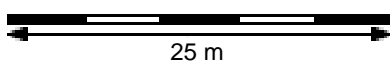
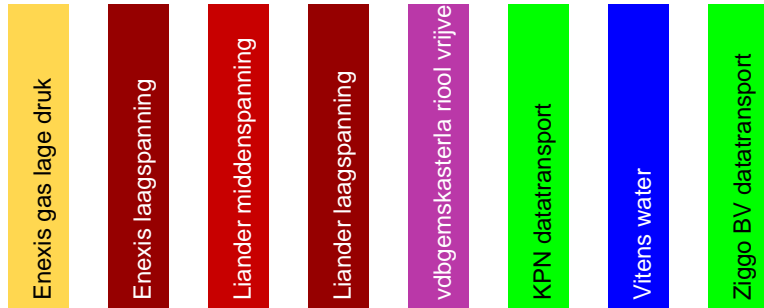
Oudehaske, Julianastraat 3

- Archeologische periodes
- Leidingenkaart
- Nieuwe situatie Kulturhûs Oudehaske
- Archeologische kaart
- Boorstaten
- Laagbeschrijvingen boringen volgens
Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

Archeologische periodes

paleolithicum:		ijzertijd:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP	romeinse tijd:	
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC	romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
mesolithicum:		romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC	romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC	romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC	romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
neolithicum:		romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC	romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC	romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC	romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC	middeleeuwen:	
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC	middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC	middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC	middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
brons tijd:		middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
brons tijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC	middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
brons tijd midden:	1.800 - 1.100 vC	middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
brons tijd midden A:	1.800 - 1.500 vC	nieuwe tijd:	
brons tijd midden B:	1.500 - 1.100 vC	nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
brons tijd laat:	1.100 - 800 vC	nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
		nieuwe tijd C:	1.850 – heden

Appendix Oudehaske, Julianastraat 3: Leidingenkaart

Kulturhûs Oudehaske

betreft : nieuwe situatie

schaal : 1:500 datum : 20-10-2012 tek : 9627-VO-00-1

Appendix Oudehaske, Julianastraat 3: Archeologische Kaart

Bekende archeologische waarden volgens ARCHIS

189949 / 554224

Legenda

- ONDERZOEKSMELDINGEN
- VONDSMELDINGEN
- WAARNEMINGEN
- TOP10 ((c)TDN)
- MONUMENTEN**
- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd
- PLANGEBIED

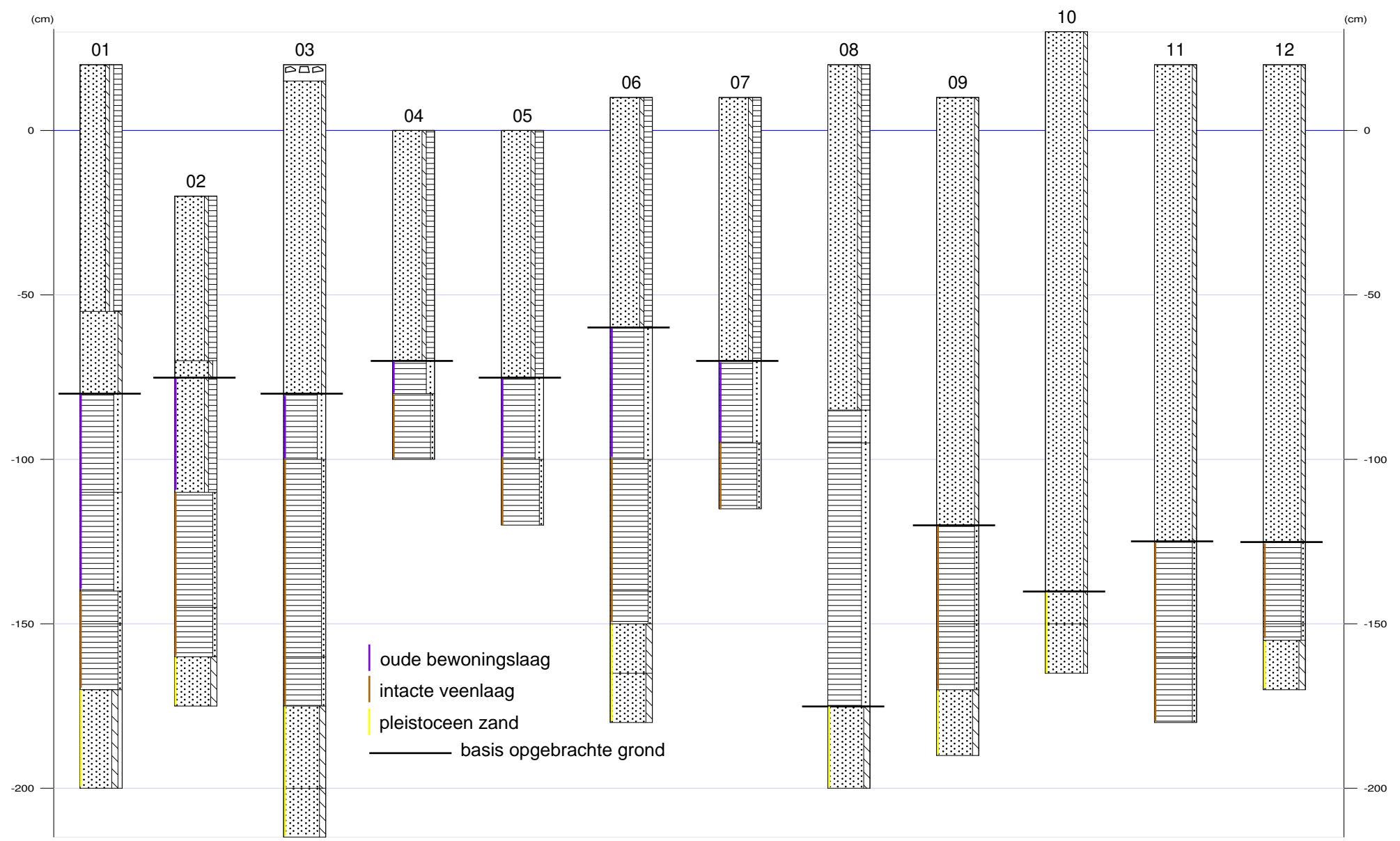
Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

185301 / 550426

Appendix Oudehaske, Julianastraat 3: Boorstaten

Appendix Oudehaske, Julianastraat 3: Laagbeschrijvingen

01

X-coördinaat (m) : 187632
Y-coördinaat (m) : 552317
Maaiveld (cm) : 20

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 75	zand zwak siltig, zwak grindig, sterk humeus, 10yr2/2, bouwvoor, Opm.: Brokken klei, geel zand
75 - 100	zand zwak siltig, 5y6/2, opgebrachte grond
100 - 130	veen sterk zandig, 10yr3/2, Opm.: Bovenin het zandigst
130 - 160	veen sterk zandig, 10yr4/3
160 - 170	veen zwak zandig, 7,5yr2/3, Veen: zwak amorf
170 - 190	veen zwak zandig, 10yr3/2, Veen: matig amorf
190 - 220	zand matig siltig, zwak grindig, 7,5yr4/4, C-horizont, Opm.: Venig niveau op 220 cm

02

X-coördinaat (m) : 187658
Y-coördinaat (m) : 552312
Maaiveld (cm) : -20

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 50	zand zwak siltig, sterk humeus, 10yr2/2, opgebrachte grond, Opm.: Brokken geel zand
50 - 55	zand zwak siltig, zwak grindig, 2,5y5/3, opgebrachte grond
55 - 90	zand zwak siltig, sterk humeus, 10yr3/1
90 - 125	veen zwak zandig, 7,5yr2/3, Veen: zwak amorf
125 - 140	veen zwak zandig, 10yr3/2, Veen: matig amorf
140 - 155	zand matig siltig, 10yr4/4, C-horizont

03

X-coördinaat (m) : 187649
Y-coördinaat (m) : 552330
Maaiveld (cm) : 20

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 5	stenen
5 - 100	zand zwak siltig, 2,5y5/3, opgebrachte grond
100 - 120	veen sterk zandig, 10yr3/1
120 - 180	veen zwak zandig, 7,5yr2/3, Veen: matig amorf
180 - 195	veen zwak zandig, 7,5yr3/2, Veen: matig amorf
195 - 220	zand matig siltig, 10yr4/3
220 - 240	zand matig siltig, 10yr5/4

04

X-coördinaat (m) : 187653
Y-coördinaat (m) : 552345
Maaiveld (cm) : 0

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 70	zand zwak siltig, sterk humeus, 10yr2/2
70 - 80	veen sterk zandig, 10yr3/1
80 - 100	veen zwak zandig, 7,5yr2/3, Veen: zwak amorf

05

X-coördinaat (m) : 187643
Y-coördinaat (m) : 552370
Maaiveld (cm) : 0

Appendix Oudehaske, Julianastraat 3: Laagbeschrijvingen

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 75	zand	zwak siltig, sterk humeus, 10yr2/2, Opm.: Concentratie puin op 55 cm
75 - 100	veen	sterk zandig, 10yr3/1
100 - 120	veen	zwak zandig, 7,5yr2/3, Veen: zwak amorf

06

X-coördinaat (m) : 187637
Y-coördinaat (m) : 552354
Maaiveld (cm) : 10

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 70	zand	zwak siltig, sterk humeus, 10yr2/2, Opm.: Brokken geel zand
70 - 110	veen	sterk zandig, 10yr3/1, homogeen
110 - 150	veen	zwak zandig, 7,5yr2/3, Veen: zwak amorf
150 - 160	veen	zwak zandig, 10yr3/2, Veen: sterk amorf
160 - 175	zand	matig siltig, 7,5yr4/4, C-horizont, Opm.: Oud dekzand
175 - 190	zand	matig siltig, 10yr5/4, C-horizont

07

X-coördinaat (m) : 187628
Y-coördinaat (m) : 552338
Maaiveld (cm) : 10

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 80	zand	zwak siltig, sterk humeus, 10yr2/2, opgebrachte grond
80 - 105	veen	sterk zandig, 10yr3/1
105 - 125	veen	zwak zandig, 7,5yr2/3, Veen: zwak amorf

08

X-coördinaat (m) : 187618
Y-coördinaat (m) : 552326
Maaiveld (cm) : 20

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 105	zand	zwak siltig, sterk humeus, 10yr2/2
105 - 115	veen	sterk zandig, 10yr3/1, homogeen
115 - 195	veen	sterk zandig, 10yr3/1, vergraven, Opm.: brokken schoon veen
195 - 220	zand	matig siltig, 10yr5/4, C-horizont

09

X-coördinaat (m) : 187601
Y-coördinaat (m) : 552339
Maaiveld (cm) : 10

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 130	zand	zwak siltig, 10yr2/2, Opm.: Brokken geel zand tot onderin, Scherven kogelpotaardewerk op 110 cm
130 - 160	veen	zwak zandig, 7,5yr2/3
160 - 180	veen	zwak zandig, 10yr3/2, Veen: matig amorf
180 - 200	zand	matig siltig, 10yr5/4, C-horizont

X-coördinaat (m) : 187587
Y-coördinaat (m) : 552326
Maaiveld (cm) : 30

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 170	zand	zwak siltig, 2,5y5/3, opgebrachte grond
170 - 180	zand	zwak siltig, 10yr3/2, AE-horizont
180 - 195	zand	zwak siltig, 7,5yr3/3, B-horizont

X-coördinaat (m) : 187600
Y-coördinaat (m) : 552315
Maaiveld (cm) : 20

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 145	zand	zwak siltig, 10yr5/4, opgebrachte grond
145 - 180	veen	zwak zandig, 7,5yr2/3, Veen: zwak amorf
180 - 200	veen	zwak zandig, 10yr3/2, Veen: matig amorf

X-coördinaat (m) : 187594
Y-coördinaat (m) : 552305
Maaiveld (cm) : 20

Diepte (cm)	Omschrijving	
	Grondsoort	
0 - 145	zand	zwak siltig, 10yr2/2, Opm.: Brokken veen en geel zand
145 - 170	veen	zwak zandig, 2,5y2/3
170 - 175	veen	zwak zandig, 10yr3/1, Veen: sterk amorf
175 - 190	zand	matig siltig, 10yr5/4, C-horizont